ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การประเมินต้นทุนและผลได้ในการรักษาผู้ติดเชื้อ เอชไอวี/เอดส์ด้วยยาต้านไวรัสของโรงพยาบาล ลำปาง

ผู้เขียน

นางสาวนุธิรา บุญนะ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.สุวรัตน์ ยิบมันตะสิริ ประธานกรรมการ อ.กันต์สินี กันทะวงศ์วาร กรรมการ ผศ.คร.ศศิเพ็ญ พวงสายใจ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเพื่อประเมินต้นทุนและผลได้ในการรักษาผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ด้วยยาต้าน ไวรัส มีวัตถุประสงค์หลักสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อประเมินต้นทุนและศึกษา องค์ประกอบต้นทุนที่สำคัญในการรักษาพยาบาลผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ของโรงพยาบาลลำปาง ก่อน รับยาต้านไวรัสจีพีโอเวียร์และหลังรับยาต้านไวรัสจีพีโอเวียร์ ประการที่สอง เพื่อประเมินผลได้ใน การรักษาพยาบาลผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์หลังได้รับยาต้านไวรัสจีพีโอเวียร์

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากเวชระเบียนผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ของโรงพยาบาลลำปาง ได้สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสจีพีโอเวียร์จาก โรงพยาบาลในช่วงตุลาคม พ.ศ.2545 – มิถุนายน พ.ศ. 2548 จำนวน 100 ตัวอย่าง เพื่อประเมิน ต้นทุนและประเมินผลได้จากการใช้ยาต้านไวรัสจีพีโอเวียร์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ข้อมูล

การศึกษานี้ ได้แบ่งองค์ประกอบของต้นทุนในการรักษาพยาบาลออกเป็น 3 ด้านได้แก่ ต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์ ต้นทุนค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการและต้นทุนการนอนโรงพยาบาล ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างช่วงที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสจีพีโอเวียร์ มีต้นทุนในการ ดูแลรักษาต่อปีเป็น 26,612.84 บาท โดยเป็นต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์ ต้นทุนค่าตรวจทางห้อง ปฏิบัติการและต้นทุนการนอนโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 88.08 8.54 และ 3.38 ตามลำดับ ในขณะ

ที่กลุ่มตัวอย่างช่วงก่อนได้รับยาต้านไวรัส มีต้นทุนในการดูแลรักษาต่อปีเป็น 8,614.00 บาท โดย เป็นต้นทุนค่ายาและเวชภัณฑ์ ต้นทุนค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการและต้นทุนการนอนโรงพยาบาลคิด เป็นร้อยละ 25.80, 30.37 และ 43.83 ตามลำคับ จะเห็นว่าการรักษาด้วยยาต้านไวรัสจะมีต้นทุนที่สูง กว่าการ ไม่ได้ใช้ยาต้านไวรัสเนื่องมาจากต้นทุนค่ายาที่มีราคาสูง หากเปรียบเทียบต้นทุนค่ายาช่วงที่ รับยาต้านไวรัสและช่วงที่ไม่ได้รับยาต้านไวรัสจะเป็น 23,441.87 และ 2,222.85 บาทตามลำดับ ต้นทุนการตรวจทางห้องปฏิบัติการและต้นทุนการนอน อย่างไรก็ตาม หากรับยาต้านไวรัส จากผลการศึกษา ต้นทุนการตรวจทางห้องปฏิบัติการและต้นทุนการนอน โรงพยาบาลก็ลดลง โรงพยาบาลของกลุ่มที่รับยาต้านไวรัสเป็น 2,272.30 บาทและ 898.67 บาทตามลำดับ ในขณะที่ ต้นทุนการตรวจทางห้องปฏิบัติการและต้นทุนการนอนโรงพยาบาลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับยา ต้านไวรัสเป็น 2,615.80 บาทและ 3,775.35 บาทตามลำดับ จะเห็นได้ว่า การใช้ยาต้านไวรัสจีพีโอ เวียร์ จะทำให้ต้นทุนการนอนโรงพยาบาลลดลง นอกเหนือจากนี้จำนวนวันนอนโรงพยาบาลต่อปี ก็ลคลงจาก 3.0 วันมาเป็น 1.3 วันหลังจากได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสจีพีโอเวียร์แล้ว ทางด้าน ผลได้ของโรงพยาบาลจากการใช้ยาต้านไวรัสจีพีโอเวียร์คือ การลดต้นทนการนอนโรงพยาบาลลง และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับภูมิคุ้มกัน (ซีดีโฟร์) ที่สูงขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Cost and Benefit Evaluation of HIV/AIDS

Infected Patients Treated by Antiretroviral

Drug of Lampang Hospital

Author Miss Nuthira Boonna

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof. Suwarat Gypmantasiri Chairperson

Lect. Kansinee Guntawongwan

Member

Asst.Prof. Dr.Sasipen Phuangsaichai

Member

ABSTRACT

This study has two objectives: (1) to study costs and cost compositions of Lampang Hospital in HIV/AIDS patients treatments before and after the use of antiretroviral drug, GPO-VIR; and (2) to evaluate the hospital's benefit of using GPO-VIR among these patients.

Secondary data from medical records of Lampang Hospital were used in this study. A random sample of 100 HIV/AIDS patients who received treatments from the hospital between October 2002 to June 2004 were used to estimate costs and benefits of treatments with GPO-VIR drug. Descriptive statistics were used to analyze the data.

On the estimates of costs, costs were broken down into three main components: medication, laboratory, and hospitalization. The results of the study showed that when GPO-VIR were used, total costs of treatment per person per year was 26,612.84 Baht, and the ratios of the three cost components in total costs were 88.08 %, 8.54 %, and 3.38 %, respectively. Before GPO-VIR was used, total costs were 8,614.00 Baht per person per year, and the three ratios were 25.80 %, 30.37 %, and 43.83 %, respectively. With GPO-VIR treatments, total costs were much higher due to much higher costs of drug i.e. 23,441.87 Baht with GPO-VIR as against 2,222.85 Baht before GPO-VIR was used. However, laboratory and hospitalization costs were less in

treatments with GRO-VIR. They were 2,272.30 Bath and 898.67 Baht per person per year in comparison with 2,615.80 Baht and 3,775.35 Baht per person per year before using GPO-VIR, respectively. Hospitalization costs per person per year were found to be much less in treatments with GPO-VIR. Number of days of hospitalization per person per year was 1.3 days as against 3.0 days in treatments before GPO-VIR was used. The hospital benefits of treatments with use of GPO-VIR, were hospitalization cost saving as patients in our sample were found to be less hospitalized after receiving treatments with GPO-VIR. CD4 count, an indicator of body immunity, was higher for most patients after receiving GPO-VIR.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved